

Pedrera de Centelles

Rajadell

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Centelles.NO del terme.
Emplaçament Al S. de l'altiplà de Centelles, camí des del mas Centelles a Can Tàssies, i des d'aquí seguir al SE
Alçada: 550

Coordenades:

Latitud: 41.74216
Longitud: 1.67058
UTM Est (X): 389456
UTM Nord (Y): 4622003

Classificació

Número de fitxa 08178 - 118
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Antic
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Abandonada
Protecció Legal
Observacions protecció: AEA. Catàleg bens protegits 2014 (num. 56)
Número inventari Si. CC.AA.
Generalitat i altres inventaris
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad: 08177A00100045
Autoria de la fitxa PEP 1993 (Jordi Piñero)/ OPC 2017-20
Data de registre de la fitxa: ds., 09/05/2020 - 02:00

Descripció

Pedrera de pedra sorrenca definida per un sol front d'extracció, d'una cinquantena de metres de llarg, que retalla el cingle. La beta aprofitable (entre 0,50 i 0,75 metres de potencia) es troba sota uns estrats més irregulars. La pedra sorrenca és d'un color beix clar en alguns punts amb tendència al vermellós.

Al replà que s'ha format per l'activitat de la pedrera s'hi poden veure restes de blocs tallats, alguns amb tasconeres (marques dels tascons que s'utilitzaven per petar la roca). Així mateix, el replà està reforçat per un mur de contenció format per grossos carreus.

Observacions:

Única pedrera identificada al terme de Rajadell, en el sector de Centelles. La pedrera, de petites dimensions, no es pot datar de forma fiable, però es podria relacionar amb la vil·la romana de Sant Amanç (fitxa 136), i ser atribuïda, per tant, al període romà. Per ara s'ha pogut observar que el material i el color de la pedra coincideixen amb els utilitzats a la vil·la romana i amb el molí de Can Vilades. Ha estat utilitzada fins fa poc temps.

La comunicació amb el pla de Centelles és bona mentre que amb Sant Amanç és difícil. Per tant, com que aquesta pedrera es troba en una posició elevada, a uns 1000 metres de Sant Amanç, podria ser que els carreus haguessin estat transportats cingle avall en direcció Sant Amanç.

S'ubica a la part més meridional de l'altiplà de Centelles, al capdamunt d'un cingle, en una zona erma amb vegetació de bosc de pi, i orientada vers el sud amb una gran vista sobre Sant Amanç i sobre la vall de la riera de Rajadell en aquest sector. És millor anar-hi pel mas Centelles (per Fonollosa). En el trencall que hi ha al davant del mas cal agafar un desviament en direcció SE per una pista de terra que en 900 m ens acosta al mas Reguer de Centelles (Can Tàssies). Des d'aquí cal continuar a peu 300 m en direcció sud-est, creuant un bosc i un camp de conreu, fins arribar al cingle on es localitza el jaciment. La pedrera és just sota la carena que mira cap a Sant Amanç. Actualment hi passa una línia d'alta tensió (accés segons PEP 1993).

Durant les tasques de revisió de la Carta Arqueològica, el novembre de 2010, es va localitzar l'indret, molt erosionat per les inclemències meteorològiques que fan dependre grans blocs. En canvi no es van poder observar marques de tascons.

El 2020, a l'elaborar el present mapa, no ha estat possible localitzar aquest element. La descripció correspon a J. Piñero, PEP 1993. Les fotografies corresponen a la Revisió de la Carta Arqueològica (IPAC) de la Generalitat feta el 2010 (fotos: Xavier Esteve). Les coordenades UTM són aproximatives.

Història

És possible que aquesta pedrera fos utilitzada per extreure i tallar els carreus per a la vil·la romana de Sant Amanç (carreus que posteriorment s'aprofitaren al molí de can Viladés). Es tracta de carreus de grans dimensions (blocs paral·lelepípedes anomenats opus quadratum). El material i el color de la pedra coincideixen. D'altra banda, segons notícies orals, la pedra d'aquesta pedrera s'utilitzà més recentment en destí a unes obres realitzades al casal de Sant Amanç o Can Viladés.

Bibliografia

AAVV. (2002). La vil·la romana de Sant Amanç de Viladés. Rajadell (Bages). Museu Comarcal de Manresa. Ajuntament de Manresa (Textos de Jordi Piñero, Araceli Martín, Jordi Alemany, Albert Martín, Agustín Gamarra, Maria José García, Antoni Daura).

PIÑERO, Jordi (1994). Noves dades sobre arqueologia romana a Rajadell: la vil·la de sant Amanç i altres jaciments. A DOVELLA 47 pp. 29-36. Manresa

